

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XX. Declarat quæ sit inter vñionem & raptum differentia, item quid
sit raptus addit aliquid de bono, quod illa anima adipiscitur, quam sua
bonitate Dominus ad raptum euebit; nec non de ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

(vti vulgo dicitur) comederamus. Meminerint, quæso, verborum eis ac videant, quid mecum egerit: nam ante ego defatigata fui ipsum offendo, quam eius Maiestas me in gratiam identidem recipiendo. Num quampli defatigatur dando, nec misericordia eius umquam deficit aut exsiccari possum; nos autem in recipiendo neutquam defatigemus ipse in æternum benedictus. Amen. & quidquid creatus est & ex sanctum eius nomen dilaudet.

CAPUT XX.

DECLARAT QVÆ SIT INTER UNIONEM ET RAPTU
differentia; item quid sit raptus, addit aliquid de bono, quod illa anima adipiscitur, qua
sua bonitate Dominus ad raptum euehit, nec non de effectibus quos
in ea hic operatur. Est autem hoc doctrina
notatu dignissima

Raptus,

eleuatione,

excessus,

volatus,

translatio

spiritus &

extasis i-

dem quid

*vnioni haec præcellit, ac præstat, atque effectus longe maiores, & alii

sunt.

*Alien-

ptum pra-

sellere v-

tur. Declareret hoc mihi Dominus, sicut & cætera declarauit, nam sanè on-

mioni, id est

Maiestas eius mihi inspirasset, quibus modis & rationibus dici aliqui

animam

posset, id ipsa per me facere non potuisse.

Deo magis

Videamus iam ergo aquam illam posteriorem, de qua iam anteg-

frui in ra-

ptu. Deu-

mus, ita abundantem & copiosam esse, ut nisi forte sit,

quod terram

que illius

nolit admittere, haud dubie illam magnæ Maiestatis nubem, qua cum

magis do-

in terram hanc depluit, nobiscum esse credere possimus. Quare cum

minari in ei ob ingens hoc beneficium gratias agimus, & gratos nos exhibemus

so, quam

bonis scilicet operibus haud segniter insistentes, Dominus animam col-

un'unionem.

Ita autem

ide esse, satis

apparet: nam in perfecto raptu, exteriorum & interiorum facultatum usus desperditur. Dum autem ei-

unionem esse principium, medium, & finem, significare vult, puram unionem pene semper eadem modis

erit, sed in raptu quosdam gradus esse in quibus alijs sunt, ut principium, alijs ut medium, alijs denique

finis. Atque ideo diversis dicuntur nominibus, nam quadam eorum minimum eius gradum, alia ma-

ximum, & perfectiorem (ut in alijs locis ostenditur) significans.

^{liger &}
^{re}
^{te}
^{col}
^{fendi}
^{mar}
^{ram}
^{corpu}
^{calore}
^{ram}
^{raptu}
^{hunc v}
^{pecc}
^{in rap}
^{tam}
^{la co}
^{te o}
^{limen}
^{id sen}
^{nam}
^{natur}
^{anim}
^{ca ,}
^{tearum}
^{res ,}
^{rech}
^{cam}
^{do re}
^{lui ,}
^{tiendre}
^{impre}
^{labor}
^{de po}
^{imp}
^{emir}
^{polle}
^{clena}
^{contra}
^{velic}
^{me i}
^{quan}

Raptus descriptio.

ligit & comprehendit, perinde (ut scilicet loqui licet) ac nubes vapores ter-
ra colligunt; eamque totam extra se sustollit; nubes quoque in celum a-
scendit, scilicet cumque eam rapit, incipitque ei gaudia regni, quod ei præpa-
ravit, ostendere. Nescio sanè an similitudo hæc hic congruat; à parte rei
tamen & de facto ita se res habet. Videtur autem anima in his raptibus
corpus non possidere, nec animare, vnde valde perceptibiliter sentitur
calorem eius naturalem d'scire, ipsumque paulatim frigescit, esto inter-
im magnam voluptatem & delectationem sentiat. Non est autem, quod
raptus existere se posse homo putet; at secus est in vniione: nam, quia ad-
huc velut in terra nostra sumus, hinc eam impeditre possumus, & fere sem-
per circistere valemus, licet non sine aliqua difficultate & violentia: ^{missa}
^{unionem.} in raptu vero, vt plurimum, nullum illius impediendi remedium est:
nam etiam sine villa cogitationis alicuius præventione, aut sine vi-
la cooperatione extrinseca, subinde ac vehementer quidam impetus
te occupat, ita vt nubem illam, aut generosam illam aquilam sub-
limem efferre, teque sub eiusdem alis delitescere videoas ac sentias. Dico
id sentiri ac percipi; teque sustollit vides, nescis tamen quo feraris:
nam etiam cum aliqua voluptate & delectatione fiat, nostræ tamen
nature imbecillitas initio nos timere facit: & idcirco magno quodam
animo & resoluta mente hic opus est, & maiore quam opus sit ad
ea, que ante diximus: vt scilicet omnia periculo exponere non ve-
reatur, veniat quidquid eueniens potest, in manus Dei nos resignan-
tes, & quo abducimur eo libenter sequentes, cum etiam inuiti &
reluctantes sepè abducatur, adeo quidem, vt ego sepiissime raptui,
etiam omni adhibita contentione, & cunctis viribus meis reluctan-
do resistere voluerim; ac præsertim aliquoties dum is me coram a-
lis, & publicè occuparet, & sape etiam alias in secreto, quod me-
tuerem, ne à Diabolo deciperet. Aliquando quidem cum aliquantulum
impediebam, sed non nisi summa adhibita contentione, & maximo cum
labore, tamquam dum quis cum valido & robusto Gigante luctatur: vn-
de quidque valde defatigata & fessa manu, alias vero reluctari mihi plane
impossibile erat, sed anima mea sursum tollebatur & plerumque ferre
etiam caput post illam, ita vt ipsum cohibere aut retinere non
possem; ac subinde etiam totum corpus, ita vt hoc etiam sublime à terra
elevatur. Hoc postremum tamen raro mihi contigit, semel porro mihi
contigit simul cum reliquis Monialibus in choro agenti, & genua iam,
visacram communionem susciparem, flecenti, vnde turbari, & angusti
me ipsa capi, quod mihi quid valde extra ordinarium, & præter
quam solebam pati, passura hinc videbar, & ob quod sta-
tum omnium admirationem prouocarem: quo circa Monialibus

Q. 2

præcepi

S.
heresia

Opera

N 74

156

præcipi(nam contigit hoc postquam iam superiorem, & præpositam
ne cui ipsum dicerent. Sed alias, mox ut incipiebam aduertere Dominum
simile quid circa me velle facere(ac speciatim semel cum in concione po-
ter Matronas nobiles agerem: nam festum patroni nostri celebrabam
totam me in terra extendebam, & licet circumstantes corpus meum
nerent, alij ramen quid circa me fierer satis percipiebant. Rogabam
que instantissime Dominum, ut iam non amplius gratias mihi dare, quia
aliquam exteriorem apparentiam haberent: nam iam tardiosum
erat ubique & semper me ita circumspicere gerere, cum hanc Mercede
eius mihi gratiam dare non posset, quin alij eam notarent & perciperent.
Et meas ipse preces, quæ eius bonitas est, in hoc videtur exaudirentur
exinde usque in presentem diem non amplius id mihi contigit, etiam
rum fatuar, non multum temporis post hoc adhuc elapsum sit. Porro
raptum impedit conabar, tam valida me manus & potentia de sub-
bus sustollere videbatur, ut cui eam assimilem nesciam; nam manu
longe id siebat impetu, quam in aliis illis rebus ad spiritum spectandum
quare ceu disfrausta & emembris manebam. Est namque id graue quo-
dam certamen, & quidquid demum obnitor fit, perparum iuvare
Dominus secus velit: non est enim potentia, quæ eius potentie collata
terram vero satis illi est, nos videre, quod hanc nobis gratiam facere
lit, & quod ab eius Maiestate non dependeat, quo minus ipsi eam hab-
amus, cui dum ex sola humilitate resistimus, eosdem illa in nobis
peratur effectus, quos operaretur, si totaliter in eam conser-
mus.

*Raptum
frustus*

Porro effectus & fructus qui hinc sequuntur, permagni sunt. Pri-
namque hinc colligitur, quanta sit Dei potentia; & non posse nos
Maiestati eius placuerit, tam corpus, quam animam retinere, ne ciliata
in potestate nostra habere; sed videre nos, quantumvis inuitos, esse
quem supra nos, ac gratias has & dona ab eo dari, à nobis ipsiis autem pos-
sus nihil nos posse. Vnde magnam nos humiliandi occasionem
possimus. Equidem fatuar necesse est, id me initio valde perturbar
est quippe visu mirabile, corpus ita à terra sublime eleuari: nam
spiritus hoc secum extollat, & magna id cum suauitate, cum
sit resistentia, fiat, sensus tamen ipse non desperditur; ego faltem
in raptu constituta eram, ut sentire, & percipere possem me raptam esse.
Notare hic est magnam maiestatem eius, qui hoc facere potest, quia
iam capillos pte horrore erigit, & ingens quidam in animo oritur timore
ne tantumque tamque potentem Denique offendamus. Sed timor huius
magno quodam amore, quem de nouo hic acquirimus, misitus est
cum scilicet, quem tanto amore erga putridum quemdam vermiculatum.

ferri videmus, ut non satis ei esse videatur, animam ita verè & seriò ad se pertinere, sed & corpus, quod adhuc ita mortale est, tamque sordida cetera (vix potè quæ tot peccatis inquinata est) compositum sibi ve-

Oritur hinc præterea mira quædam ab omnibus rebus creatis alienatio, & sequestratio, quæ qualis sit, haud facile dixerim, dicere tamen mihi posse video, ipsam aliquo modo differentem, imò maiorem esse, quam alia illa, quæ ad solum sp̄itum pertinent: nam cum iam homo, quod sp̄itum ad totalem omnium rerum abdicationem peruererit, videtur Dominus hic velle, ut etiam corpus hoc opere exequatur: Vnde nouam quamdam à mundi huius rebus alienationem, & auersiōnē cōcipit, quæ vitam hanc multò ei reddit acerbiorē, & tediosiorem. Indē quoddam sub nascitur tœedium ac fastidium, quod nec à nobis ip̄s habe-
Tœdiū a-
nima quid
fir.

re, nec iam habitum, cum nobis placuerit, abijcere possumus. Vellem e-
stidem imprimis magnum hoc tœedium aliquo modo declarare, sed ve-
rot non possum, dicam tamen aliquid, si potuero. Notandum autem
hicit, hæc mihi iam valde ad extremum, & in fine eueniire, post omnes
videlicet visiones, & reuelationes, quas describam, & postquam iam me
orationi dederam, in qua me etiam Dominus magna suavitate, & conso-
lutione perfundebat. Et licet etiam nunc subinde consolationes sentiam,
tamen sp̄iflīm, imò plerumque hoc, quod iam describam, tœedium pa-
tor: quod aliquando quidem maius, aliquando minus est, iam verò lo-
qui volo de eo, cum maius est. Nam eti postea expositura sim magnos il-
los impetus, qui me occupabant, cum me sustollere Dominus para-
bat, inter illos tamen, & id quod iam dictura sum, non minor mihi esse vi-
detur differentia, quam sit inter rem valde corporalem, & valde spiritua-
lem. Et credo sane me non dicere nimium aut plus æquo id exaggerare.
Nam eti in illis sola anima p̄nam sentiat, ipsa tamen vñā cum corpore
eam videtur sentire, & anib⁹ pariter de ea participare, ira vt illic tam ex-
tremā non sit derelictio, atque hic. Hoc autem tœedium vt declinemus,
vel compatemus, ipsi non sufficiimus, nec pares vires habemus; nisi quod
sapè quoddam nobis subiō oboriantur desiderium (quod quomodo ex-
citetur ipsa profus nescio) quod vbi totam animam peruidit & penetrat,
in ipsa in momento angustiari, & fatigati incipit, vt longè supra seip̄sam,
& superā omnem rem creatam efferratur; & ita eam Deus ab omnibus re-
bus alienatam ac derelictam reddat, vt, quantum liber etiam connitatur,
nulla omnino superesse res in terra videatur, quæ ipsa tali in angustia
constitutam comitetur; imò nec ipsa eam veller, sed potius in illa solitudi-
ne emori. Frustra sunt, tam qui illam alloquuntur, quām ipsa sibi omnem
vñā ad loquendū inferens: sp̄itus namque eius, quantumuis ipsa ē

Q 3

contra

S.
heresia

Opera

N VII

156

contrà faciat, non vulcillam solitudinem relinquere. Et esto tum quidem Deus longissime ab illa mihi abesse videatur, subinde tamen ei malignia sua, modo quodam maximè admirabili & singulari communicat. Qui proindè nullis potest verbis exponi, nec aliquem futurum credo, qui eum aut credit, aut intelligat, nisi qui re ipsa eum sit expertus. Hoc enim communicatio non tam est ad animam consolandum, quam in hinc pateat, quam meritò se anima cruciet, & doleat, quod ab eo bona sit absens, quod omnia in se bona complectitur. Per communicationem hanc increvit desiderium, nec non extrema illa solitudo, in qua vider, idque cum tam subtili, & penetrativa pena, ut anima in deinceps illo constituta (ita enim ad litteram mihi hoc tunc vocari posse video) dicere possit, quod Regius Propheta in eadem fortè solitudine constitutus dixit: *Vigilavi, & factus sum sicut passer solitarius in tecto.* quamquam credibile sit, Dominum ei, ut potè viro terra sancto, dedisse, ut longè excellenter modo eam sentiret. Vnde & mihi versiculus ille Psalmi tunc occurrer solet: nam hoc ipsum in me videre video; immò mihi consolatione videre, quod & alij tam extremam in se solitudinem fenerint, præsertim qui tanta virtù sanctitate fuerunt. Vnde anima non iam apud te, sed in tecto vel supra summum & supremum creatorum parte esse video, etiam suprà id, quod in ipsa summum & supremum est, video esse. Alio video, quasi in maxima esse egestate constituta, sibi ipsi dicens, & interrogans: *Vbi est Deus tuus?* Dignum porrò notatum est, me initio non fuisse, quis horum versuum in lingua materna esset sensus; postquam vero ipsos intellexi, magna mihi consolationi fuisse, cum videbem Dominum illos mihi etiam non procurant, in memoriam reuocasse.

Alias ad mentem reuocabam illud Apostoli Pauli dicentis: *Si mundo crucifixum esse, non quod velim dicere id in me locum habere, quod contrarium clarè video.* Sed anima rapta, taliter mihi constituta esse video: nam nec è cælo villa evenit consolatio, nec in eo ipsa est, nec villam à terra habere vult, nec in terra est, sed veluti crucifixum interculum & terram pendet, & patitur, ut nullum ei villa ex parte veniat subsidium, nam quod ei è cælo venit (quod, sicuti dixi, est tam admirabilis quædam Dei notitia, ut omne quodcumque desiderare possemus longè excedat) maioris tormenti & crucis occasio est; nam per hoc ita illius desiderium adaugetur & increbitur, ut præ magnitudine penitentiæ liquando sensus, meo iudicio, penitus desperdatur, sed hoc non diu durat; videntur hæc autem quædam mortis esse angustiae, nisi quod hec passio tantam secum consolationem afferat, ut nesciam cuire eam comparem, ut dulce amarum quoddam martyrum mihi esse video, ut quidquid terrenorum animæ representari potest, tametsi id etiam ei

*Anima
hoc in ra-
ptu, est ve-
luti cru-
cifixus.*

ip̄ sit, quæ maximè eis sapida, & delectabilia esse solebant, adeo id non admittat, vt quamprimum illud repudiare, & à se abijcere videatur. Intelligit autem nihil se velle, præterquam Deum suum, at nihil particula- re neceius partem aliquam amat, sed omnia simul & semel habere vult, & tamen quid velit, nescit, nescit, inquam, quod imaginatio nihil ei re- presentet, & prout quidem mihi videtur, tempore illo durante, potentiæ eius est, quod non operentur; nam, ut in vnione & raptu eas suspendit gaudium, ita hic à pœna, & à cruciatu suspenduntur. Utinam id ergo R. V. benè & prout oportet, possem exponere, vel ideo tantum, vt mihi dice- ret, quid si hoc quippè est, quod animam meam modo vt plurimum enciat, & plerumq; cum se otiosam videret, ha mortis angustiæ illam oc- cupant, & timore concutiunt, dum eas sibi inguere videt, quia ex illis se Paganag- nouit non moriturum; sed cū iam in illarū medio est, vellet omne, quo sibi ussima, & viendum est, tēpū in hac posse amaritudine & pœna transfigere: licet illa nihilom- tum enormis, & excessiva sit, vt corpus eius ferendæ vix par sit. hinc subinde nus sua- me omnis penè arteriarum vitaliū pulsus deficit, (prout sorores illæ, qua- nima. ali quando ad me veniunt, testantur, quæ iā ex vñ ipso id magis in me ob- servant) & osla corporis velut loco suo mouentur ac laxantur, deniq; ma- nus itarigescunt, vt eas aliquando nequā cōiungere, vnde magnus mihi manet in arterijs pulsatilibus, ac in toto corpore, etiā in diē vñq; sequētē circumsita, ita vt omnia mea mēbra laxata & loco mota esse videantur: spe- ro, & credo, si vt haec tenus fecit, dolor hic sēper procedat, & increscat, Do- mina, quæ eius bonitas, facturū aliquādo, vt hic semel vna cū vita, finem acipiatur: nā tam excessiva pœna (vt quidem mihi videtur) ad hoc plusquā fuit est, sed hoc ipsa non promeior, ac tum quidē nihil adeo exopto, quā- non tem oppere: nec memini tunc pungat vñq; ne cōnormiū, quæ admisi, peccatorum, propter quæ infernū promerita sum. Omniū feliciter obli- uī cor, præ desiderij illius de Deo, videnti vchementia; illaq; derelictio & solitudinis placet, quā quodlibet & quodcūq; cū mundo & munda- nis commerciū. Nihil quippè animam tuac consolari potest aut recreare, nisi forasse loqui & agere cum aliquo, qui quamdam tormenti huius ha- bens experientiam; sed iam intelligit, quod, esto de eius magnitudine a- Consolatio- pud aliquem conqueri veller, nemo illi, (vt quidē censem) hanc rē creditū est mānum cum alio communi- care posse. magnū sit, vt iam nec in solitudine esse veller, vt alias solebat, nec ho- minum contubernium ambire, nisi eius, apud quē de malo suo conqueri possit. Itaq; quemadmodum aliquis, qui laqueo collum implexum iam habet, & iam iam suffocandus est, respirare conatur, sic mihi hocce con- uerſandi cum hominibus desiderium dumtaxat à nostra infirmitate o- cu videtur: nam sicut nos pœna in mortis periculo constituit (quod sanè

S.
Heresia

Opera

三

sane ita est, quia in eo periculo subinde versata sum, pergraues scilicet morbos, & alias occasiones, ut iam supra dixisse memini, immo verè me de cere posse opinor, isthac moriendi periculum non minus grave esse, quam ullum aliud) ita illud desiderium, quo corpus & anima à se ipsis non disiungi, & diuelli optant, opem exposcit ad respirandum, & necessitatem suam aperiendo, & conquerendo, & se paulatim diuertendo, querit remedium ad vitam conseruandam & tuendam, et id multum fit contra voluntatem spiritus, aut superioris partis animæ, quæ hoc pœna carere nollet. Nescio at in ijs quæ dico à vero non aberrem, & si iam ea dicere: sed, quantum mihi videtur, ita planè sit. Videat quod R. V. quam hanc in vita habere consolationem ac recreationem possim, quam habere solebam, scilicet ex oratione & solitudine (nam in me Dominus consolabatur) iam magna ex parte, & potissimum in hoc tormentum commigravit; quod adeo suaue & dulce est, & tantu[m] videtur anima pretijs id esse, ut ipsum iam omnibus, quas habere & recipere sibi bat, consolationibus præponat. Videtur autem ei id multò esse securius quod regia crucis via sit, & in se quamdam magni valoris suavitatem (ut mihi quidem videtur) complectatur: corpus quippè nihil sentit, propter quam pœnam; anima autem sola ex gaudio & delectatione, quod ex hac pœna resultat, frui videtur; quomodo id fieri possit, ipsa nescio: attamen ita sit; nam (ut quidem mihi videtur) hanc sane, quam mihi Dominus dagebat (ab eius enim manu, ut dixi, illa venit; nulla autem mea procreatione & cooperatione) est quippè admodum supernaturalis) cum omnibus alijs, de quibus postea loquar, non quidem omnibus simul sumptu sed cum vnaquaque singulatum sumpta, commutare nollem.

Notandum porro hic est, hosce impetus mihi etiam post acceptas de las gratias, de quibus haec tenus egi, immo post omnia quæ hoc libro delicta sunt, nec non post id, quo me Dominus nunc demum perduxit, cunctis. Cum ergo in principio timerem (ut propè semper timere soleo, in singulis, quas de novo à Domino accipio, gratijs, quoadusque me misericordias eius, eas continuando securam reddat) dixit mihi; ne timerem, plus risque gratiam hanc facerem, quam omnes, quas haec tenus mihi praefuerat; quod per hanc pœnam anima purificetur, efformetur, & sicut annis in fornace purgetur, quod sic donorum suorum vermiculationem melius superinducat, & quod hac ratione emundetur ab eo, quod in purgatorio his auditis à Domino multo mansi securior, ipse quoque Confessio meus bonum id esse dicebat. Et quamuis timerem, quod adhuc essenti improba; numquam tamen ipsa mihi persuadere poteram, id malum esse quin potius ipsa boni magnitudo me timere faciebat, dum mecum pœnance

*Quant
gratijs ac
panasit.*

scilicet
medie-
tum
ue esse,
se in-
dum, &
uer-
tient
id mul-
que lo-
r, & in
et quo-
a polli-
am in
m in his
viden-
ere fide-
secutus
atem iu-
, pater-
od ex hu-
e attame-
minus da-
procur-
um omni-
I summo
ceptas-
ro defla-
luxit, eis
e soleo, &
ue me Ma-
rem, ple-
ti preflue-
cut aum-
em metu-
purgator-
am elle-
confessio-
effem in-
alum effe-
meccum re-
putazion-

putarem, quam male id promeruerim. Benedictus sit Dominus, qui tam
bonus est. Amen.

Videor porrò mihi à scopo proposito deflexisse, inceperam quippe
de raptibus loqui; quod autem hic descripsi, longè plus est quam raptus,
vnde etiam eos, quos dixi, effectus, operatur. Ergo ad sermone in de rapti-
bus iam reuertarum, & quod in ijs frequentissime, & vt plurimum occur-
rit prosequamur. Dico igitur, sàpè mihi visum fuisse corpus meum post
raptum ita leue redditum esse, vt omnis eius grauitas à me auferretur,
intra tanta aliquando levitas eius erat, vt nò audirem quidem an pedibus
terram tangarem. Corpus ergo cum in raptu est, velut mortuum manet,
vel sàpè nullam prorsus fruitionem exercere possit, & quo in statu raptus
ipsum occupat, in eodem maneat; vnde si sedens, si manibus apertis, aut
dialis occupetur, manebit & sedens, & manibus apertis, aut clausis. Nam
etsi quam rarissime sensus penitus amittatur, nonnumquam tamen acci-
dit illam me penitus amittere, sed est id rarius, & non diu durat, ordina-
riè verò, & vt plurimum turbatur, & quamvis nihil omnino tunc per se
agere possit, quoad exteriora, non tamen desinit & intelligere, & audire,
ut quasi de longe. Non tamen dico ipsum intelligere, vel audire cum ra-
pus in summo est: tunc verò raptus est in summo, cum animæ potentia Totalis
in Deo unitæ sunt, vt omnem suam functionem amittant: nam tunc
(quoniam mihi videtur) nihil videt, nihil audit, nihil sentit, sed ut in su-
periori oratione vnonis dixi, hæc animæ totalis in Deum transformatio
ad modicum duret, nulla potentiarum functionem suam exercere senti-
tur, aut nouit quid ibi agatur, non ita quidem vt ipsum plenè ac perfèctè fit non est
in obis, dum in terra hic viuimus, intelligatur, (Deus saltem id intelligi
non vult) quia ad hoc fortassis inepit sumus & incapaces. Et hoc ego in
meipsa experra sum.

Obijciet hic mihi R.V. & pertet, quomodo, & vnde fiat raptum ali-
quando diu durare? respondeo, ipsa fruitio, prout quidem vt plurimum
mihi contingit (vti in superiori orandi modo dixi) fit per interualla: per Omnes po-
ntes in ra-
tia in ra-
matio ani-
ma nò diu
durat, &
quod in ea
fit non est
in obis, dum in terra hic viuimus, intelligatur, (Deus saltem id intelligi
terra intele-
ligatur.
tur.)

Et hoc ego in
meipsa experra sum.

S.M. Tertia Opera.

R.

potentia

S.
heresia

Opera

N. VII
156

poteat, facile mobiles illam impedit studeant, quæ ex iniunctis
minimi sunt, cauer tamen ne & sensus ipsam impedian, atque ideo
cit ut suspensifint, quoniam ita id Domino videtur. Oculi namque
plurimum clausi sunt, esto eos ipsi claudere nolimus; quisi intercedat
ut iam dixi, apertisunt non tamen aduertit & reflectit ad id quod videbit.
Hic ergo corpus est maximè impotens ad aliquid ex se agendum, nec
potentia denuo ad ipsas redibunt tam multum sit quod agat. Quia
obrem quicumque hanc à Deo gratiam accepit, non est quod de-
ciatur aut contristetur, si corpus, suum ad longum tempus velu-
etum & ligatum manere videat, intellectum autem ac memoriam sive
de in alia distractam esse: vt plurimum tamen ambae vel in Deilme
occupantur, vel ea comprehendere & intelligere allaborant, que con-
ipsas facta sunt. Imo ne ad hoc quidem satis excitatae sunt; sed sunt tan-
velut homo qui diu dorminat, & varia somniauit, nondum tamen plenaria
excitatus est.

*Quamre
memoria
& intel-
lectus ut
plurimum
occurren-
tur inva-
stu, cum
iam ad eo
adire.*

*Corpus
fructus.*

Causa vero cur me quoad hoc ita explicem & declare, heret
quod sciam hodie nonnullas superesse, etiam hoc in monasterio quo
id genus gratias Dominus confitit: Vnde si, qui ipsas diligunt, & regn-
in hisce rebus minimè versati sint, putabunt forrasse eas in raptu oculi
ceu mortuas videri, praesertim si non sint docti. Et certe dolenda res
quod tam multa à Confessarijs harum rerum imperitis, vt postea dicat
pati homo debeat. Forsan non intelligo id quod dico, R. V. iamnen-
tiget, num in aliquo à vero deflecam, cum aliquem iam Dominum
rei huius experientiam dederit, sed, quia non ita dudum est quod can-
buisti, forsan non tam bene obseruasti atque ego. Itaque vt conclu-
nullæ omnino sunt in corpore vites, quæ ipsum de loco in locum moue-
faciant, vt id ipsa testari possum, vt pote quæ me sèpè conatu magno-
nata sum mouere: nam anima eas penitus ad se traxit, & secum abimpie-
sèpe contingit, vt qui anteal valde egrotabat, & grauissimos dolores pa-
batur, per hoc sanitati restituatur, & ad quid agendum agilior fiat, & ex-
ditior. Quod enim illuc homini datur, magnum quid & excellenter
hinc subinde vult Dominus ut & corpus (sicuti dixi) eo fruarur, ut
idiam anima in eo, quod ipsa cupit, obsequatur ac pareat. Postque
vero iam homo ad se redijt, vt die uno vel duabus, aut etiam plus
bus, potentia ipsæ ita absorpta maneat, vel attonita, vt apud se non
videantur. Hic itaque contristatur & gemit, quod iterum ad vitam hu-
redire oporteat: hic quoque ei enatae sunt alæ ad sublimè, & for-
ter volandura, & lanugo, & plumæ molliculae iam excedentes
hic Christo vexillum iam totaliter & absolute erigitur, ita vt arcis huius
prefectus ad altissimam turrim quodammodo iam ascendere, aut

lio sustoll videatur, ad illic vexillum Deo erigendum; atque inde conficit eos qui infernè constituti sunt, ytpotè, qui iam in tuto versati sunt nulla pericula exhorrescit, sed ea potius desiderat, tamquam quācum in certo quodam modo ibi de victoria redditus est securus. Hic liquido patet, quam parui facienda sint omnia quæ in terra nichil habentur, quamque ea ex se nihil sint. Qui enim alto in loco est continentus multa oculis consequitur. Iam nihil aliud desiderare, aut aliam voluntatem habere vult, quam quam ei Dominus dat, quod etiā supplex eum rogat, sive que voluntatis claves ei consignat. Vide quælo, quomodo hoc tuus iam factus sit praefectus arcis; aliud facere non vult, quam Domini voluntatem, nec suipius, aut alterius cuiuspiam, imò ne quidem pote in viuis huius horti Dominus esse cupit; sed si in horto aliquid boni sit hoc Majestatem eius vult distribuere, nam iam inde ex hoc tempore nihil proprii habere vult, sed ut Dominus de omnibus, prout volunt, & ad gloriam suam expedire iudicauerit, disponat & faciat. Et defacto, & in veritate omnia ita fiunt, si modo raptus veri sint, quod scilicet in anima manent: effectus & profectus, quem iam commemorauit: qui si non sequantur, quam maximè dubitarem utrum à Deo illi profiscantur, vereretur potius ne illa furoris sine species de qua S. Vincentius scribit. Hoc porro ipsa scio, & per experientiam exploravi, scilicet, animam hic absolutam omnium Dominam manere & horum, atque etiam minori spatio talem acquirere libertatem, ut se ipsa cognoscere nequeat. Vnde quidem intelligit tantum bonum ex se non profici, quomodo tamen id sibi obuenierit, nescit; sed apertissime perspicit magnum sibi ex unoquoque horum raptuum emolumen- tum & commodum prouenire. Nemo hoc crediderit nisi qui expertus sit, atque hæc est causa, cur misella animæ tam facile non credatur, dum eam antea ira improbam, tam cito ad res tam sublimes & genitos aspirantem vident: statim quippe non contenta Domino in patuis rebus seruire, ei in, quam potest maximis seruire gestit. Vnde qui id vident, aut tentationem id esse putant, aut delirium; si hoc non tam ab ipsa, quam à Domino, cui voluntatis sua claves iam tradidit, profici scirent, nequaquam mirarentur. Credo equidem animam, quæ ad hunc statum iam peruenit, nihil iam ex seipsa aut loqui, aut tacere. Sed supremum hanc Regem curare & deponere omnia quæ ei agenda sunt. Quam hic, Deus bone, liquido patet genuina verticali illius Davidi expositio, & quam intelligitur, non fine ratione tum Prophetam illum perisse, tum nos omnes posse petere penitus columba! facile hinc perspicere est hoc volatum & librationem quandam spiritus esse, qua is se super omnia creata, arc.

R. 2

S.
heresia

Opera

N. VI

136

primis super seipsum elibrare conatur; sed volatum suaem iucundum ac sine vilo strepitu ac tumultu. Quam autem amplum & potens anima illa habet dominium, quæ à Domino eo euhitur, vt sic omnia possint tueri, vt ijsdem nullatenus irretiatur: quam ipsam pœnitit, quod olim se passa sit inescari, quam suam iam obstupescit cœcitatem: quam denique illam miseret illorum, qui in eadem adhuc harent, præsertim hi qui in oratione se exercent, & in ea à Deo consolationibus perfunduntur. Illis altum clamare vellet, quo ipsi ostendat, quantopere enim quin etiam interdum de facto eos commonet; tum verò mille in cuius ingruunt persecutions: dicunt quippe ipsam parum humilem & docere velle eos, à quibus ipsa doceri deberet; præsertim si mulier. Hinc eam condemnant, nec immeritò, nesciunt enim quo illa impingatur; etiam quiescere aut continere se nequit, quo minus eos, quod dicit, & quos libenter ab vita huius carcere (qui sanè non est minor, quam minora illi esse videtur eo, in quo ipsa hæsit) solutos videre vellet, errore suo reuocet. Crux quoque illi est temporis illius recordari, anxiè de punctulis honoris solicita fuit, quodque ita decepta fuerit, non rem id esse credendo, quod mundus honorem nominat: videt quod eum maximum mendacium esse, & nos omnes, quæcumque sumus ambulare. Sed hoc nouit, verum honorem mendacem non esse, sed verum, qui que nos faciat id ut aliquid reputare quod est aliquid, ut nihil ducere, quod mere nihil est, cum omnia quæ pizzent Deoque non placent, nihil sint, ac minus quam nihil. Religio secum ipsa, quod pecunias aliquando magni fecit, & earum conuandarum cupiditate laborauit: esto me credam (& est verissimum numquam quoad hoc culpam confessam esse, quamquam satis cuique eas aliquo in numero ac pretio habere, si quidem coemii is hoc possit, quod modo in me video; permagisti sanè eas facerem, at latius appetet ipsum per solam omnium rerum renunciationem & abnegationem comparari debere. Quid quæso est quod his, quas ita desideramus per huius comparatur: aliquid preciosum? numquid durabile? ad quidem eas tantopere scitamus? egregiam scilicet requiem per ipsas querimus, ut pote quætam caro constat: imo verò per eas saxe nobis infernum perimus, ignem inextinguibilem, & pœnam, quæ finem nesciat, eamimus omnes aurum ut terram inutilem reputarem, quam mundus paciter procederet ac regeretur, quam citò omnis negotiatio concideret, quam inter homines passim vigeret amicitia atque amor; si honoris, inquit, ac pecuniae nulla haberetur ratio, ipsa mihi persuadeo fore, vt omnibus, qui hic in mundo sunt, defectionibus facile remedium adhiberetur. Ne præterea anima, quanta in voluptatibus sit cœcitas, & quantum libet

*Volatus
anima su-
anis est &
quietus.*

*Huius a.
nimæ per-
secutionis.*

*Mūdi ho-
nor mera
impostura.*

*Numqua-
d. S. M. pe-
cunia au-
da fuit.*

*Quantum
malorum
amor pe-
cunie ho-
minibus
adferat.*

hic vita per easdem homo comparet laborem & inquietem. Ah quanta
hic est inquietudo? quam parua delectatio: quam inanis & frustrans
labor: hic non solum maiores animae sue fordes & defectus, tamquam
apparentes aranearum telas vider homo, sed & minimum puluisculum;
per solis quippe radios ibi omnia clarissima sunt, vnde quantumcumque
anima le perhincere allaborat, si è sole hoc semel, verè, serioque irradietur,
se prout obscuram, turbidamque esse videt. Itaque perinde se res hic
habet, arque aqua in vase vitro contenta, quæ sole absente valde lym-
pida & pellucida esse videtur; sed mox ut sol suis vas radijs ferit, tur-
bida, & atomis plena apparet. Hæc similitudo valde ad propositum
nostrum facit, & quod dicere volo, scite fatis ostendit. Antequam e-
nim anima ad hanc extrahit perueniat, valde accuratè ac studiose ca-
nere se putat, ne qua in re Deum suum offendat, sequè viribus suis a-
gere, quidquid potest: sed mox ut hoc peruenit, ut ab hoc Iustitiae sole
irradiat incipiat, qui oculos ei aperiatur, tantos in se puluisculos & atomos
conspicit, ut oculos denuo vellat occcludere: nondum enim generosæ
huius aquilæ in tantum pullus est, ut solem hunc irretorto queat oculo,
& non conniuente intueri; sed quantumlibet parum oculos suos aper-
tos teneat, vider se totam turbidam esse, & recordatur illius scripturæ,
dicens: *Quis iustificabit in conspectu tuo?* Cum ergo diuinum hunc solem
intueri, à claritate eius & fulgore ipsa inobscuratur; cum autem se
ipsam intueri, à luto, & cæno oculi eius occcluduntur: itaque misera
hic columba penitus excæcatur. Vnde non raro fit, ut præ magnitu-
dine magnalium quæ videt, planè cæca, absorpta, consternata, & extra
se rapta maneat. Hic denique vera comparatur humilias, ut sci-
licet homo parum curer vel ipse loqui, quæ in sui laudem tendant,
vel ab alijs laudari. Non ipsa fructus distribuere cupit, sed hori
Hic acquisi-
Dominum id facere mauult. Itaque nihil ex illo manibus eius adhæret,
ritur vera
omne quoque quod habet bonum, ad Deum dirigit ac refert; hinc si *humilias.*
quid de seipsa narrat, hoc ad gloriam ipsius tendit. Nouit quippe se ni-
hil omnino hic habere, & rameti vellet, id ignorare nequit; hoc si quidem
oculis videt, qui ei quantumvis inuita & reluctanti ad res huius
mundi intuendas occcluduntur, ad veritatem verò in-
tuendam & intelligendam, apertos eos
tenere compellitur.
* *

S.
heresia

Opera

N. VI
156